

Nr.: GAT-045	Verkmenntaskólinn á Akureyri	
Útgáfa: 10		
Dags.: 23.02.2016		
Höfundur: AMJ		
Síða 1 af 2		
Landfræði NÁLÆ2AS05		
Námsáætlun vorönn 2017		

Kennari	Kristján Tryggvason (kristjan@vma.is)	Sk.st.	KTR
----------------	--	---------------	------------

Áfangalýsing: Í áfanganum er varpað ljósi á það hvernig maðurinn nýtir auðlindirnar en einungis sjálfbær nýting dugir til langframa. Umhverfisvernd er samofin sjálfbærri þróun en hvort tveggja er tekið fyrir. Ýmis lýðfræðihugtök eru kynnt og þjálfuð. Staðfræði er all stór hluti áfangans þar sem markmiðið er að vita hvar öll lönd heimsins liggja, þéttbýlisstaðir á Íslandi ásamt helstu fjörðum, eyjum, jökklum og leiðum. Lögð er áhersla á kortalæsi, kynnt eru helstu fyrirbærin í loftþjúpnun og hvernig vindakerfi jarðar ákvarða hvar helstu þurrka og úrkomsvæðin eru. Kynnt eru m.a. hin frjósómu jarðvegssvæði jarðar, græna byltingin og helstu gerðir landbúnaðar. Þróun landa og þróunarkvarðar eru teknir fyrir, iðnaður og viðskiptabandalög, borgvæðing og skipulagsmál. Nemandi vinnur sjálfstætt og í hópum að lausn verkefna. Áhersla er lögð á tengingu við umhverfi og reynsluheim nemenda, sjálfstæð og öguð vinnubrögð.

Markmið:

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- sjálfbærri þróun
- bauganeti og tímabeltum jarðar
- hvernig möndulhalli jarðar orsakar árstíðirnar
- ákvarðandi þáttum varðandi fólksfjölda og fólksfjölgunar- og neysluvandmálum
- lýðfræðiferli, fólksfjöldapýramidum og helstu mælikvörðum á þróun landa
- vindakerfum jarðar og samspili við helstu þurrka- og úrkomusvæði jarðar
- Grænu byltingunni og áhrifum hennar
- helstu bandalögum sem Ísland tengist eða er hluti af

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- ræða og miðla hvað telst til sjálfbærrar þróunar og hvað ekki
- beita landakortum og rafrænum kortum til að lesa almennar upplýsingar
- beita ýmsum lýðfræðihugtökum, t.d. náttúruleg fólksfjölgun, fólksfjölgun, frjósemi, ungbarnadauði, lífslíkur og þéttbýlisstig
- skoða heiminn í ljósi beltaskiptingar hvað varðar þurr og vot svæði og tengsl við vindakerfi jarðar
- skoða atvinnugreinar og staðarval þeirra

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- tileinka sér gagnrýna hugsun og sjálfstæð vinnubrögð
- afla og meta heimildir og nýta þær í hagnýtum tilgangi
- nýta sér kortalykil t.d. til að finna út stærð þéttbýliskjarna, hæð og vegalengdir
- útskýra lýðfræðihugtök og tengja við sjálfbæra þróun
- greina, hagnýta og meta upplýsingar í margskonar formi (töluðu, rituðu og/eða myndrænu)
- tengja viðfangsefni áfangans við daglegt líf og umhverfi og gera sér grein fyrir notagildi hennar

Námsgögn: Landfræði, maðurinn – auðlindirnar – umhverfið. Þýdd af Jónasi Helgasyni. Mál og menning (Edda útgáfa) 2005. Kortabók (1996 eða yngri).

Áætlun um yfirferð og verkefni:

Vika	Námsefni	Verkefni
1–3	<p>1. Landfræði - allt um heiminn (8 - 31) M.a. um auðlindanýtingu, hringrásir og sjálfbæra þróun. Kjarnasvæði – jaðarsvæði. Kort: bauganet, kortavarpanir, hæðarlínur. Heimsmýndin í tímans rás. Íslandskort og kortasaga.</p> <p>2. Jörðin – reikistjarnan okkar (32 - 39). Ýmis lykilatriði fyrir tilvist lífs á jörðinni. Árstíðirnar og möndulhallinn. Tímabeltin og tímamunur.</p>	<p>Tímaverkefni úr köflum 1 og 2</p> <p>Staðfræðiverkefni 1-2</p>

Nr.: GAT-045	Verkmenntaskólinn á Akureyri	
Útgáfa: 10		
Dags.:23.02.2016		
Höfundur: AMJ		
Sambykkt: SHJ		
Síða 2 af 2	Landfræði NÁLÆ2AS05	Námsáætlun vorönn 2017

4–5	3. Mannkynið og búsetan (40 - 68). Tengsl ýmissa lífsskilyrða og þéttbýlis. Fólksfjöldaþróun í heiminum og hvernig hún er tengd m.a. velmegun og menntun. Hugtök í lýðfræði kynnt: mannfjöldapíramídar, frjósemisstuðull, náttúruleg fólksfjölgun. Fólksflutningar, þjóðir og landamæri. Íbúar landsins okkar.	Tímaverkefni úr kafla 3. Staðfræðiverkefni 3-4. Stöðupróf 1 úr köflum 1-3.
6–7	4. Jarðskorpan (69 – 104) Innri gerð jarðar, landrek, eldstöðvar og jarðskjálftar. Berggrunnshnyttjar og landmótun frá ytri öflum.	Tímaverkefni úr kafla 4
8–10	5. Vatnið – lífsnauðsynleg auðlind (124 - 159). Við sleppum þessum kafla nema bls. 130-131 sem koma inn á tvö af megin vandamálum mannkyns, þ.e. flóð og jarðvegseyðingu. Einnig bls. 138 sem kemur inn á endurbætta nýtingu vatnsins. 6. Veður, loftslag og gróðurfar. (160 – 201) Fellibyljir, lofthjúpur jarðar, vindakerfin, hiti, úrkoma, úrkomutegundir, loftslagsbelti. El Ninjó, hitahvörf, loftslagsbreytingar. Gróðurbelti jarðar. Gróður og jarðvegur á Íslandi.	Staðfræðikönnun/ sjálfspóf (2%) Tímaverkefni úr kafla 6 MOODLE æfing Stöðupróf 2
11–12	Hópverkefni Land að eigin vali – upplýsingaöflun og kynning	
13–14	7. Lifað af landinu (202 - 231). Um jarðveginn, loftslagið og aðgengi vatns til ræktunar. Sjö greinar landbúnaðar. Íslenskur landbúnaður.	Tímaverkefni úr köflum 7 og 11.
16	11. Ein jörð – margir heimar (312 - 337). Iðnríki - þróunarlönd. Grunnstöðir, þróunarkvarðar, einkenni, kröfur þróunarlandanna á iðnríkin. Frumkvöðlar. Íslensk þróunar-samvinna.	
17–18	8. Iðnaður, viðskipti og samgöngur (232 - 252). Greinar atvinnulífsins, staðarval iðnaðar, alþjóðavæðing. Nauðsyn viðskipta, viðskiptasamningar og bandalög. Þróunarþríhyrningurinn. Val á flutningatækjum. Iðnaður og þjónusta á Íslandi.	Tímaverkefni úr kafla 8.

Námsmat og vægi námsþátta:

Matsform:	☐ Símat	☒ Lokapróf/valið lokapróf	☐ Lokaverkefni
Námsmatsþættir	Lýsing námsmatsþátta		Vægi
Lokapróf	Skriflegt lokapróf		60%
Stöðupróf	Stöðupróf 1, staðfræðikönnun/sjálfspóf (2%), stöðupróf 2. Betra stöðuprófið gildir 14% en það eru engin sjúkrapróf tekin.		16%
Vinna í tímum	Tímaverkefni / heimaverkefni		9%
Gagnvirk æfing	MOODLE æfing (2%) og vinnubók (3%)		5%
Hópvinna	Gagnaöflun og kynning. Hver hópur velur sér land til kynningar.		10%
	Samtals:		100%
Annað: Til þess að ná áfanganum þarf nemandi að ná vissu lágmarki í staðfræði, þ.e. vera með 10 atriði rétt af 44 á lokaprófi.			

Dagsetning: 4. janúar 2017

Undirritun kennara

Undirritun brautarstj., fagstj eða staðgengils